

ननुवैराग्यं विना कुतो मुक्तिः तर्हितस्य त्वत्सेवैकफलत्वात्सेवामादिश इत्याशयेनाह जनइति अबुधोयं जनः असुखं यथा भवति तथा कर्म समीहते तां सुखेच्छां नो हृदय रूपं ग्रंथिं स भिद्यात् यतः स एव नः परमो गुरुः ॥ ४७ ॥ ननु यज्ञदानादिभिः सत्त्वशुद्धिं विना कथं ग्रंथिभेदः स्यात्तत्राह यत्सेवयेति यस्य सेवयैव पुमानात्मनो मनसो मलं तमो विजह्यात् एष हीनमलः निजं वर्णं च स्वरूपं भजेत् स ईशो नो गुरुः भूयात् यतः स एव गुरोरपि परमो गुरुः मलहा नेदृष्टांतः रुद्रोदनं रुद्रस्य रोदनं रजतं यदरोदीतं द्रुद्रस्य रुद्रत्वं यदवशीर्यत तद्रजतं हिरण्यमभवत् इति श्रुतेः तद्यथाऽग्नेः संपर्कात् मलं जहाति स्यं वर्णं भजते न तु क्षालनादिभिः तथानयज्ञादिभिर्मलत्यागः किंतु त्वत्सेवयैव तेषां तु सेवांगत्वमिति भावः ॥ ४८ ॥ परमेश्वरत्वं परमगुरुत्वं च प्रपंचयन्नाहनेति

जनोऽबुधोयं निजकर्मबंधनः सुखेच्छया कर्म समीहतेऽसुखम् ॥ यत्सेवया तां विधुनोत्यसन्मतिं ग्रंथिं स भिद्यात् हृदयं स नो गुरुः ॥ ४७ ॥ यत्सेवयाऽग्नेरिव रुद्रोदनं पुमान्विजह्यान्मलमात्मनस्तमः ॥ भजेत वर्णं निजमेष सो व्ययो भूयात्स ईशः परमो गुरुर्गुरुः ॥ ४८ ॥ न यत्प्रसादा युतभागलेशमन्ये च देवा गुरवो जनाः स्वयम् ॥ कर्तुं समेताः प्रभवन्ति पुंसस्तमीश्वरं त्वां शरणं प्रपद्ये ॥ ४९ ॥ अचक्षुरंधस्य यथाऽग्रणीः कृतस्तथा जनस्याविदुषोऽबुधो गुरुः ॥ त्वमर्कदृक् सर्वदृशां समीक्षणो वृतो गुरुर्नः स्वर्गतिं बुभुत्सताम् ॥ ५० ॥ जनो जनस्यादिशते सतीं मतिं यया प्रपद्येत दुरत्ययं तमः ॥ त्वं त्वव्ययं ज्ञानममो घमं जसा प्रपद्यते येन जनो निजं पदं ॥ ५१ ॥ त्वं सर्वलोकस्य सुहृत्प्रियेश्वरो ह्यात्मा गुरुर्ज्ञानमभीष्टसिद्धिः ॥ तथापि लोको न भवंतमंधधीर्जानाति संतं हृदि बद्धकामः ॥ ५२ ॥

यत्प्रसादस्यायुतभागः तस्य लेशमात्रमपि अन्ये देवादयः सर्वे समेता अपि स्वयंतन्निरपेक्षाः संतः कर्तुं न प्रभवन्ति ॥ ४९ ॥ तदेव दृष्टांतेन स्पष्टयन्नाह अचक्षुरिति अविदुषो जनस्य अबुधोऽविद्वान् गुरुस्तथैव अर्कप्रकाशवत्स्वत एव दृक् ज्ञानं यस्य सः अर्कदृक् अतः सर्वदृशां सर्वेन्द्रियाणां समीक्षणः प्रकाशकः अतएव स्वर्गतिं बोधुमिच्छद्भिः नोऽस्माभिर्गुरुर्वृतोसि ॥ ५० ॥ किंच प्राकृतो गुरुर्नर्थहेतुरित्याह जनइति आदिशते उपदिशति असतीं मतिमर्थकामादिमतिम् तमः संसारम् ॥ ५१ ॥ ननु तर्हि सर्वोपिलोको मामेव किं नो पसरति अज्ञानादित्याह त्वमिति प्रियश्चासौ ईश्वरश्च ॥ ५२ ॥